

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 71366025-031- 1443

17/12/2013

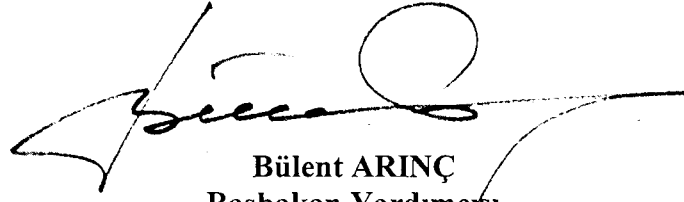
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/11/2013 tarihli ve 43452547-120.07-152132 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden ilgi yazı eki, Mersin Milletvekili Sayın Ali ÖZ tarafından tevcih edilen 7/33807 esas numaralı soru önergesi cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

EK:

Cevabi Yazı (2 Sayfa)

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn. Bülent ARINÇ)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ ÖZ TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN
7/33807 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI**

Uluslararası hukukta basın özgürlüğünü düzenleyen Avrupa İnsan hakları Sözleşmesinin 10'ncu maddesi; *"Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü, haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir.*

Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir." hükmünü taşımaktadır.

Anılan konu Ülkemizde, Anayasanın 28 ilâ 32 nci maddeleri arasında düzenlenmiştir. 28'nci maddenin; *"Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve mali teminat yatırma şartına bağlanamaz.*

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.(...)" hükmüyle, basın özgürlüğü Anayasal güvence altına alınmıştır.

Basın özgürlüğü konusunda Avrupa Birliği normlarına ve gelişmiş demokratik ülkelerin standartlarına ulaşılabilmesi amacıyla 09.06.2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu yürürlüğe konulmuştur. Kanunun hazırlık aşamasında, basın sektörünün bütün temsilcilerini bir araya getiren İletişim Şurası toplanmış, basının sorunları ve ihtiyaçları her boyutu ile tartışılarak önerilen çözümler, bu Kanunun hazırlanmasına kaynaklık etmiştir. Ayrıca Avrupa Konseyi tarafından oluşturulan bir medya grubuyla da ortak çalışmalar yapılmıştır. Katılımcı bir anlayışla hazırlanan ve basın camiası tarafından takdirle karşılanan söz konusu Kanun, ifade ve basın özgürlüğünün sağlanması bakımından AB standartlarını yakalayan bir Kanun olmuştur.

Basın Kanununun 3'üncü maddesi; *"Basın özgürdür. Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma haklarını içerir.*

Basın özgürlüğünün kullanılması ancak demokratik bir toplumun gereklerine uygun olarak; başkalarının şöhret ve haklarının, toplum sağlığının ve ahlâkının, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği ve toprak bütünlüğünün korunması, Devlet sırlarının açıklanmasının veya suç işlenmesinin önlenmesi, yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması amacıyla sınırlandırılabilir." hükmünü içermektedir. Bu metin AİHS'nin 10'uncu maddesinde yer alan hükme uygun bir düzenleme olup, gazetecilik mesleğine geniş güvenceler getirmektedir.

Anılan Kanunda, gazetecilerin haber kaynaklarını hiçbir şekilde açıklamaya zorlanamayacağı; düzeltme ve cevabın yayımlanmaması ile basılmış eserleri engelleme, tahrir ve bozma fillerine uygulanan yaptırımlar dışında, para cezalarının hürriyeti bağlayıcı cezaya çevrilemeyeceği öngörülmüş bulunmaktadır.

Bilahare, ifade özgürlüğünün genişletilmesi amacıyla, Basın Kanununun “Yargıyı Etkileme” başlıklı 19’uncu maddesi, 02.07.2012 tarih ve 6352 sayılı Kanunun 105’inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

19.01.2013 tarihli ve 28533 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 6385 sayılı Kanunun 15’inci maddesiyle, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40’inci maddesine eklenen hükümler uyarınca, gazetecilere fiili hizmet zammından (yıpranma payı) yararlanma imkânı tanınmıştır.

5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun uyarınca, gazetecilerin işten çıkartılması konusunun işçi-işveren ilişkileri bağlamında değerlendirilmesi gerekir. Bu bağlamda, işten çıkartılan yada istifa eden veya izne ayrılan gazeteci sayısının tespitine yönelik herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Türkiye’de basın ve ifade özgürlüğü güvence altındadır. Anılan hürriyetlerin daha da ileriye taşınması için son yıllarda önemli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Aynı paralelde ve özgürlükçü bir anlayışla bu yöndeki çalışmaların sürdürülmesine devam edilecektir.

